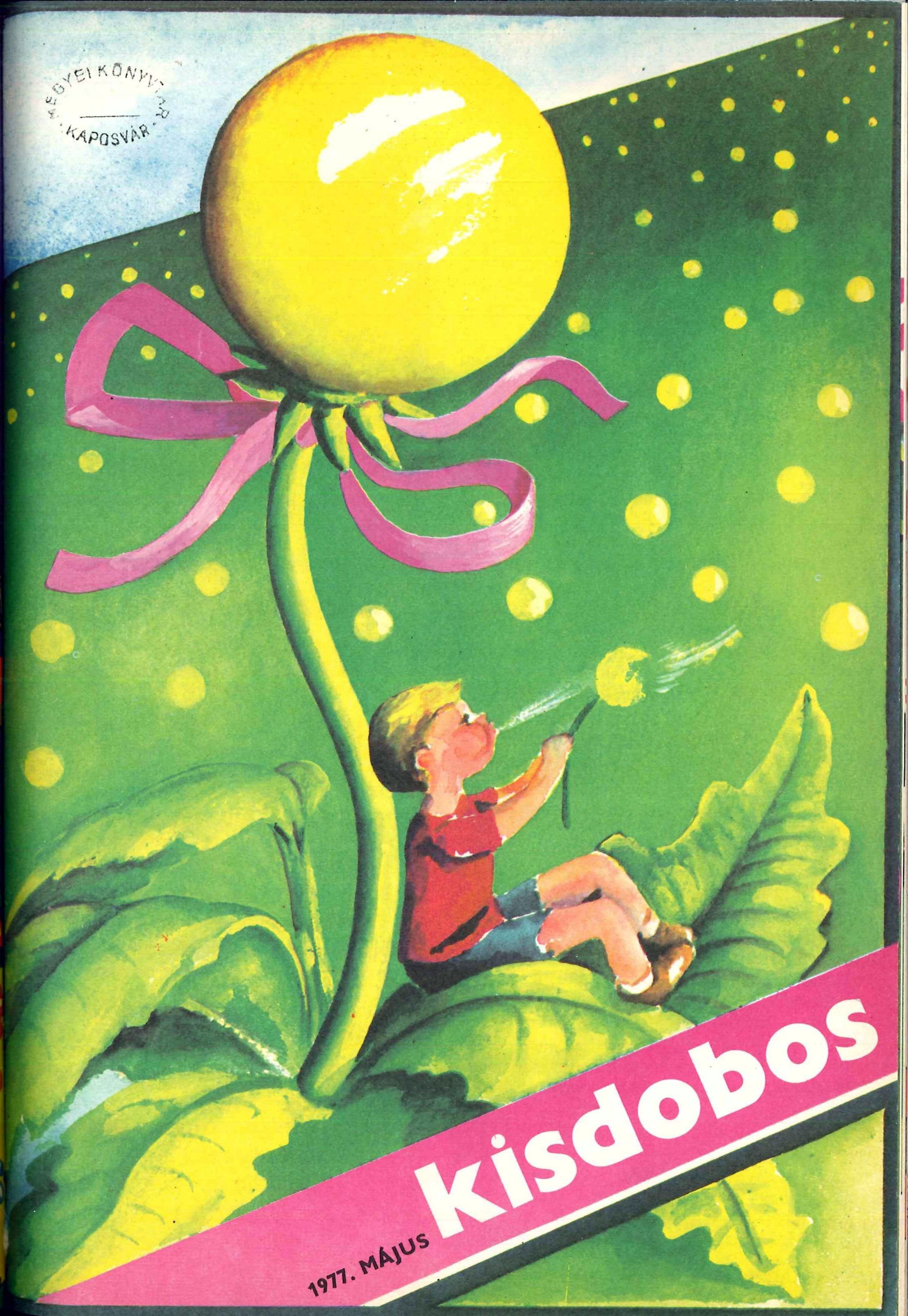

kisdobos
1977. MÁJUS

Az egész és fele-fele

— Május elseje vasárnap! — jelentette ki Péter drámai hangon, aztán elhallgatott és várta a hatást. Mi meg csak néztünk rá, ugyanis ő érkezett utolsónak az őrsi foglalkozásra, és valamennyien azt gondoltuk, hogy inkább elnézést kellett volna kérnie tőlünk.

— Hát nem értitek?! — kerekedett el a szeme. — A munka ünnepe anyák napján lesz!

— Tényleg! — pillantottunk mi is a naptárra. És a társaság máris nyüzsgő hangyabollyá változott. Csak tizenketten vagyunk, de a mi őrsünk olyan ügyes, hogy ezt a hangyaboly-figurát akármikor meg tudja csinálni.

— Mit is tegyünk? Hogyan tegyünk? — törtük a fejünket. Aztán — én legalább úgy találom — igen praktikus döntést hoztunk. Ha két ünnep van vasárnap, hát kétszeresen ünnepelünk! Munkával ünnepeljük anyák napját.

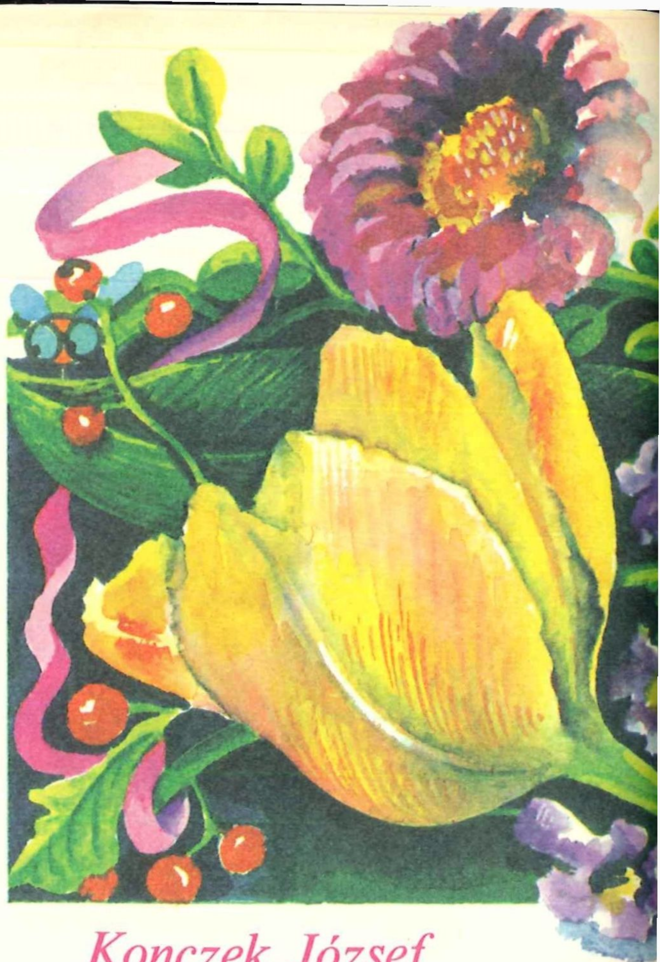
Hogyan? A fiúk és lányok már jó előre kitalálják, miben segíthetnének édesanyjuknak vasárnap. Az sem baj, ha szombaton! Valami olyasmiben, amit máskor nem csinálnak, de azért jól elvégzik, nehogy az örömből bosszúság legyen. Később beszámolunk róla egymásnak, és beírjuk az őrsi naplóba.

— Figyelem! — szólt Péter — javaslom, hogy csak a fáradságot, ötletet igénylő és észrevétellel, köszönettel jutalmazott segítség számítson tettnek!

Abban is megállapodtunk, hogy az ünnepi felvonulásra valamennyien elmegyünk. Előtte a társaság fele elkészíti a májusfákat, a másik fele pedig előkészíti az őrsi zászlót és gondoskodik léggömbökről a felvonulóknak. Délután félháromkor pedig, (pontosan akkor!) közvetlenül az ebéd utáni mosogatás elvégeztével valamennyien virággal köszöntjük édesanyánkat!

Ez volt az az őrsi döntésünk, amely még záradékot is tartalmazott, ingadozó pajtásaink kedvéért. A záradék így szól: ha vendégségben vagy kirándulással töltené valamelyikünk a vasárnapot, reggel adja át a csokrot és este mosogasson!

Máris Mária, a közismert krónikás

Konczek József

MÁJUS

Zsongó-bongó, gépek, gyárak
irodák, üzemek
falaira kapujára
írjuk a neved:
Munka, munka, munkaünnep
piros május egy.
Lendkerekek mind így lendülnek,
ritmus a neved.
Könnyű, könnyű, könnyű táncban
boldog forgatag,
cserebogarak fogócskáznak
gesztenye-lomb alatt.
Körhinta a réten,
tengelye körül
kék, zöld, sárga ülésekben
sok gyerek repül.
Szellő suhan az erdőből
szárnycsapása friss,
jókedvében táncra perdül
a májusfa is.

Polgár István

HAZAFELE-ÚT

Hazám testéből te keskeny rögdarab,
te a testemnek is tartozéka vagy,
miként az ujjaim, miként az inak.

S mint unokáikat kis öreganyák,
tavaszi napsütést ébredő virág,
mint repülő az ég titkos magasát,

úgy szeretlek téged, hazafele-út,
szebb vagy nekem, mint a csillagos Tejút.
Rád léptem, s már látom a kitárt kaput,

látom a kutyánkat, a láncos kutat,
házunk tetején a moha-foltokat,
anyám szoknyáján a gyűrött fodrokat,

s látok két nagy szemet… Szemek melegét
érzem az arcomon, szavak melegét,
zsibbadt szívem körül karok melegét…

Köves, egyenetlen hazafele-út,
lábnyomokat őrző, porokkal befútt,
csak az anyám tudja, mért szeretlek úgy.

Horváth Mária rajza

Bakó Ágnes

SZUSZUKI

(vagy inkább Töpszli, az óriás...)

Tulajdonképpen a kockás pléddel kezdődött minden. Mármint a barátságunk Ritával, no meg a temérdek titkolózás.

Bár az is lehet, hogy a rúzzsal, meg a körömlakkal kezdődött, ezt utólag már nehéz eldönteni. A lényeg az, hogy egészen a rúzshistóriáig úgy tudtam, hogy Rita az unokahúgom. (Mentségemre legyen! Így tudta az egész család.) Csakhogy itt a tévedés! És, hogy az egész család téved, egyedül én tudom; én is csak azért, mert rájöttem.

Mivel közbejött a pléd!... Vagyis a rúzs! Pontosabban a körömlakk!... — Egyszóval több mindenféle, s végül is kiderült, hogy Rita kettő. Belátom, ez kissé furcsán hangzik, de így van. Mert vannak napok, amikor Rita mesebeli. Azaz királylány, tündér, vagy tudomisénmi. (Ezt megint nehéz eldönteni.) Csak az az egy biztos, hogy ilyen napokon kizárólag a Szuszuki névre hallgat, és a haja nem szőke, hanem fekete, és nem rövid, hanem hosszú, és ami a leginkább meglepett engem, én sem az vagyok, akinek hosszú esztendőkön át hittem magam.

Viszont vannak napok, mikor Rita valóban Rita, ötéves, szőke, fekete szeme van, és többnyire úgy viselkedik, hogy a mamája kénytelen egyet-egyet rásózni a popsijára. Ilyen napokon természetesen előre figyelmezteti. Valahogy így:

— Rita! Ha még egyszer...

Aznap, amikor megérkeztem Debrecenbe Ritának — gondolom — Szuszukis napja lehetett, de legalábbis olyan, amelyiken féllábbal a Thomas Mann utca 29-ben, s féllábbal egy irdatlan, nagy, sötét erdőben járt; mivel aznap valahogy csak úgy félfüllel hallotta, ha hozzá szóltak. Ezt onnan tudom, hogy a harmadik kérdést már így tette föl a mamája:

— Mondd, Rita! Hányszor kérjelek még, hogy gyere ki a fürdőszobából? Légy szíves és edd meg végre a kiflidet!

— Kifli! — mondta Rita megvetően (mert ezt kivételesen meghallotta és meghallotta azt is, hogy: gyere ki!) S mert jól nevelt kislány volt, késedelem nélkül válaszolt:

— Mindjárt. Most dolgom van.

Ritának az volt a dolga, hogy engem bámult. Úgy nézegetett összevont szemöldökkel, mintha soha eleven nagynénit nem látott volna még életében; holott pontosan hét nagynénivel rendelkezett. Én voltam a hetedik. És, hogy hetedik nagynéninek lenni kalandos dolog, az megint csak később derült ki. Én akkor még gyanútlanul és teljesen

hétköznapi mozdulatokkal a hajamat keféltem. Rita az útitáskámban kotorászott. Kivette belőle a körömlakkot. Lecsavarta a kupakját, aztán a kezét messzire eltartva magától, belakkozta a mutatóujját.

— A lábodat is alaposan megmostad? — kérdezte mellesleg.

— Persze — mondtam. — Nézd meg milyen tiszta!

Megnézte.

— És a hátadat ki mosta meg? — faggatott tovább.

— Hát én! — mondtam. — Ezzel a hátmosókefével, ni!

Ez volt az, amire kuncogni kezdett. Apró egérfogai mintha egyenként vele nevettek volna. Pajtáskodva, cinkosan hunyorgatott.

— Azt csak felnőttek tudják, te!...

Meghökkentem. Legalább harminc esztendeje felnőttnek éreztem már magam. Ezt meg is mondtam Ritának, de ő megnyugtatott.

— Csudát! — és legyintett a körömlakkos kezével. A másikkal fölemelte a szájrúzsomat. Két igazán szép, egyenes vonalat húzott vele az egyik, majd két igazán görbe vonalat a másik arcára, aztán megkérdezte: — Látod?!...

— Látom... — ismertem el, hiszen láttam és nem lett volna szép, ha letagadom, de annyit azért megkérdeztem még: — Ezt mégis miért csinálod? — Mire megcsóválta a fejét.

— Csak — mondta. — Most mit butáskodsz? — És szemrehányóan pislogott. Én meg csak néztem. Mert mit mondhatok erre?! Lehet, hogy butáskodtam, de csak azért, mert nem értettem, miért pingálta azt a négy vörös csíkot az arcára Rita. Szerencsére megmagyarázta.

— Hát mert most Szuszuki vagyok.

— Ja úgy! — mondtam megkönnyebbülve. — Már azt hittem, Rita vagy, és hogy Debrecenben ez a divat.

Nevetett és legyintett megint.

— A piros azért kell, mert attól megijed az Óriás. És jobb, ha neked is festek egyet, mert ez az Óriás nagyon gonosz ám! Nem akarom, hogy féljél tőle.

Én azért megpróbáltam tiltakozni. Mondtam, hogy épp most mostam meg az arcomat, meg hogy szundikálni szeretnék, még azt is, hogy nem illik maskarát csinálni egy nagynéniből, és hogy én éppen tízszer annyi esztendős vagyok mint ő, és ez csak egyetlen egyszer fordulhat elő az életben...

De minderre csak ennyit mondott:

— Pszt! — és a homlokom közepére mázolt egy szép, piros karikát. Aztán suttogóra fogta a hangját.

— Először is — mondta: — te gyönyörűséges vagy, másodszor is, te vagy a hetedik! Az pedig mindig mesebeli, a mesebeli pedig majdnem mindig gyönyörűséges és sose nagynéni.

Bólintottam. Titokban azért belenéztem a tükörbe, s ahol az én tükörképem látszott ott, egy igazán mindennapi nagynéni bámult szembe velem; ám, ha Rita, azaz Szuszuki szerint nem az vagyok, akinek látszom, maradjunk abban, hogy ő jobban tudja. Azért annyit mégis mondtam kicsit szomorúan, hogy akár valóságos vagyok, akár mesebeli, a fürdés után szeretnék egyet szunyókálni.

— Menj csak! — intett nagylelkűen. — Pihenjél. Mindjárt jövök én is. Előbb sajnos még meg kell ennem a kiflimet. — Azzal féllábon, mert többnyire úgy közlekedett, beugrabugrált a gyerekszobába.

Lefeküdtem a heverőre. Homlokomon a piros karikával mindenféle óriástól biztonságban éreztem magam. Beburkolóztam a plédbe. A pléd kockás volt, mint a gyapjútakarók általában. Fekete, szürke, meg rozsdaszínű vonalak keresztezték egymást benne. De az ember ugye sohasem tudhatja egy plédről!... Én sem tudtam persze; s a legbékésebb álom kerülgette már a szememet, amikor egyszerre csak fellibbent az a fránya pléd, és maga Szuszuki mászott alája négykézláb és sietősen.

— Csakhogy itt vagy!... Csakhogy megtaláltalak!... — súgta sejtelmesen, s nekem titokban leesett az állam: (ugyan, hol lennék? — gondoltam — ha nem ezen a heverőn, egy jó fürdő után, ez alatt a jó meleg pléd alatt, a Thomas Mann utca 29-ben, ahová vendégségbe jöttem?!) Rá is szóltam arra, aki mellém bújt:

— Vigyázz! Össze ne vajazzad a plédet!

— Á! — legyintett mély nyugalommal Szuszuki. — Ennek nem árt a vaj. Ez nem is pléd! Hát nem látod, hogy barlang? Itt vannak a kövek, ni! — és a fekete, meg szürke kockákra mutatott. — Jó, hogy megtaláltad.

— Na hallod?! — mondtam kimérten. — Az csak természetes, hogy a hetedik mindig megtalálja azt a bizonyos barlangot...

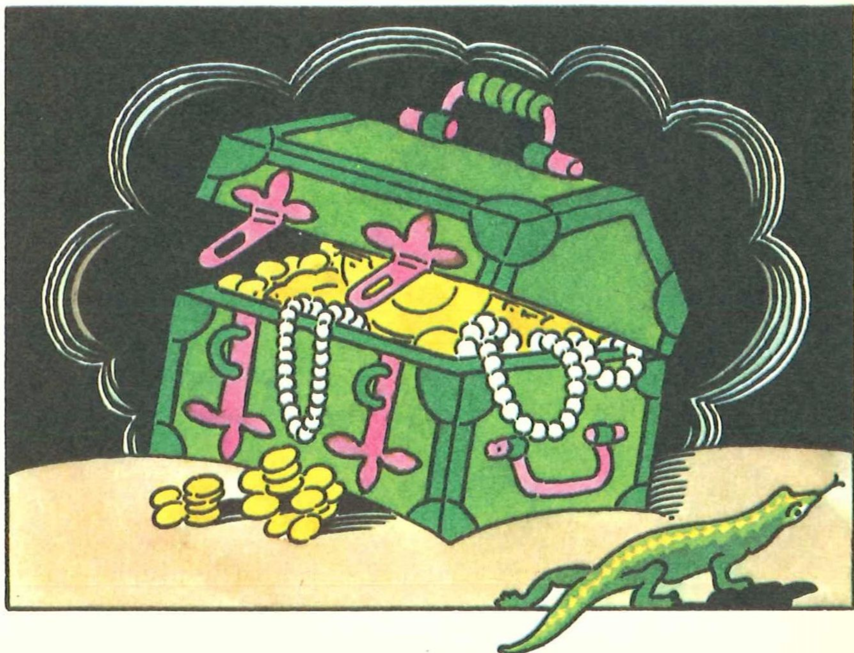
— Persze... — Szuszuki tűnődve szopogatta a lakkos ujját, aztán megkérdezte: — És a kincs? Remélem rajta fekszel! Mert arra feni ám minden fogát az óriás!

Megnyugtattam, hogy rajta fekszem (és még azt is mondtam, hogy legszívesebben rajta feküdnék estélig), mikor rémisztő hangon morogni kezdett valaki:

— Emberszagot érzek! Huuu! Hol az az ember? Mind a kettő ember? Tüstént bekapom! Felnyársalom... és minden!...

Egészen megrémültem.

— Szuszuki! — súgtam. — Gondolod, hogy valóban megvéd bennünket a piros? Ennek az Óriásnak csuda félelmes hangja van, ez valóban gonosz és vérszomjas lehet...

— Sebaj! — legyintett Szuszuki és megrázta a fekete haját. — Majd elbánunk vele.

Na, jó. De nekem még sosem volt dolgom semmiféle Óriással. Vesztemre feleltem neki.

— Bocsánat... Tulajdonképpen én...

— Tulajdonképpen te egy cseppet se féljél! — mondta Szuszuki, bátorítóan, de kissé elhaló hangon. — Ez a buta Óriás még nem vette észre a pirosat. De attól nagyon fél. Elhiszed?

Mit tehettem volna ilyen válságos helyzetben. Elhittem. Csak a biztonság kedvéért kérdeztem meg még:

— S nem gondolod, hogy ez az Óriás mondjuk vaksi? És nem lát jól a sötétben? És egyáltalában! Hány esztendős ez az Óriás? Tudod?

Szuszuki szerencsére tudta.

— Hétszázhúsz — mondta és beleremegett ebbe a nagy évszámba. — Pontosan annyi. De az is lehet, hogy egy nappal több...

És akkor, az a bitang Óriás mocorogni kezdett. Megemelte a barlangunk falát úgy, hogy csak úgy süvített befelé az északi szél és mi Szuszukival kénytelenek voltunk összebújni, nehogy tüdőgyulladást kapjunk. Ezenkívül még vészjóslóan morgott is. Ilyesfélét:

— Sipirc innen! Ez a barlang az enyém. Enyém a kincs is! És, ha van hová, hát meneküljön mind a kettő ember!

— Juuuj!... iii! ... — nyikkantotta erre Szuszuki, s nem tudtam eldönteni, hogy sír-e, vagy nevet, olyan fura hangokat hallatott, de annyit éreztem, hogy a nyakamba csimpaszkodik és rúgkapál. Persze az Óriás sem maradt tétlen. Megemelte a barlangunk sziklafal oldalát, és a metsző szél már mindenhonnan keresztbe-kasul besüvített. Hogy honnan szállt belém a bátorság máig sem tudom, de egyszeriben nagyon merész lettem. Az Óriás felé fordítottam piros-karikás homlokomat és mérgesen kiáltottam.

— Csillám és cibabó! Hát nem látsz a szemedtől, te buta? Piros van a homlokomon! Maga Szuszuki festette, mégpedig azért, hogy féljél tőlem. Szuszukinak is piros van a körmén, sőt az arcán is! Jobb lesz hát, ha mented az irhádat!

— Akkor hiszem, ha látom! — nevetett az Óriás. — És egyfalásra bekapom Szuszukit, veled egyetemben!

— Velem egyetemben?... — meghűlt bennem a vér. Mert mire jó akkor a piros? Mondtam is Szuszukinak, hogy csináljon már valamit, és pirossal, vagy anélkül intézze el ezt a féleszű óriást, aki belőlünk szeretne vacsorázni.

És akkor váratlan dolog történt. Szuszuki a piros körmű ujjával rámutatott az Óriásra, megrázta a vállig érő fekete haját, és ezt mondta:

— Te nem is Óriás vagy, hanem Töpszli! Érted? És a kincs a Ritáé! Egy egész dobozzal kapott ilyet a születésnapjára! És azonnal tűnj el! Érted?

Az Óriás értette.

— Bocsánat... — motyogta gyengülő hangon... ezer bocsánat, de lehet, hogy eggyel több... Amenynyit csak Rita akar... Azt hittem a kincs Szuszukié, de Rita az más... más kérem szépen... — azzal töpörödni kezdett. Bár őszintén szólva teljes életnagyságban soha sem láttam, feltételezem, hogy valaha hatalmas volt. Most épp kifért a barlangunk résén. Akkor egy pillanatra láttuk. Valóban töpszli volt. Egy veréb is átléphette volna. Szuszuki át is lépte. Kétlábbal. És kuncogott. Úgy, mintha minden apró egérfoga vele nevetett volna.

— Most már láthatod, hogy mit ér a piros! — mondta jelentősen, majd eltűnődve hozzátette: — De azért vigyázni kell ám! Mert ez itt lakik a Thomas Mann utca 29-ben. És akkor jön elő, amikor kedve tartja. Ezt nem árt, ha tudod. — Azzal kifutott a szobából.

Néhány perc eltelt, mire újból benyitott. Az arcán már nem láttam a négy pirosat és a körme sem volt lakkos.

— Jól aludtál? — kérdezte.

— Remekül — feleltem. — Még álmodtam is...

— Ugye milyen jókat lehet nálunk álmodni? — kérdezte és pajtáskodva, cinkosan nevetett.

Fecske Csaba versei

A szú és a moly

Hosszú, hosszú
estéken át a szú
unatkozott
az ütött-kopott
ajtófélfában,
hát egyszer, úgy éjféltájban,
— arcán mosoly —
így szólt magában:
„Megnézem, hogy él a moly?"
s elindult a szekrénybe,
ahol a moly
komoly
munkában volt éppen,
mert új kalapot
kapott.
— Jó estét Moly úr! —
köszönt jámborul
a szú.
— Hogy s mint él kend
e messzi szekrényben?
— Ne is kérdezze Szú!
Szomorú
vagyok, csüggeteg,
a dolgom rengeteg.
Nézze, mennyi kabát meg bunda,
megannyi munka!
A gazda már régen megvette,
s még a fele se molyette!
S itt ez a kalap:
micsoda alak!
Rágós, akár a mócsing!
S van még két-három jó ing,
amivel ma végeznem kell még,
mert holnap kapok új kelmét.
Percegett
egyet
a szú:
— Szomorú,
szomorú
ez az örökös robot! —
s legott
a szekrénybe fogott.

Ki szereti?

Ki szereti a rigókat,
a kéve Holdat?
Nézd, a fűre fényt
már egy csillag maszatolgat!

Ki szereti a violák
lila bánatát,
ki szeret engem
úgy, mint a csönd, a Hold, a fák?

Ki szereti a szőke rét
holdas énekét,
ki szereti a tücsköket,
csöndes csöndeket,
ó mit álmodhat
az, aki senkit nem szeret?

Vida Győző rajzai

Nagy Katalin: Bemutatom a családom 2.

— Légy szíves mutasd be nekem a családom. Nem nagyon ismerem fel őket itt. Kicsit absztrakt a kép! — ezt mondtam Magdinak, mert nagyon dühös voltam rá. Pedig a barátom, már hét éve egy osztályba járunk. De most egy rajzot mutogatott, amin hat kis kukac tett-vett valamit, és azt mondta, ez a kép az én családomat ábrázolja munka közben.

Mielőtt Magdi szóhoz jutott volna, csengett a telefon, felvettem.

— Halló! Itt Kormos lakás — mondtam; így való.

— Ha kormos, hívjon kéményseprőt — szellemeskedett az illető, megismertem az öcsém hangját. Lecsaptam a telefont. De hamarosan újra csengett. Az öcsém volt megint és már nem jópofáskodott, hanem hadart, nagyon izgatott volt; ilyenkor csuklik is.

— Jaj, Csabikám ne tedd le, nem mondom a kéményseprőt többet, csak te se mondd, hogy Kormos lakás, mert akkor nem tudok ellenállni és mégis mondom. Nagyon fontos, azért hívlak másodszor már. Majd megadod a forintot?

— Még mit nem! Nekem nem fontos!

— Dehogynem! A te osztálytársad, a Magdi lett az őrsvezetőnk a kisdobosban. Most hozzánk készül. Be ne engedd, az a fontos!

No ez jó vicc! Intettem Magdinak, hogy jöjjön közelebb, ő is tegye a fülét a kagylóhoz. Először nem sikerült, mert Magdi is szemüveges, meg én is, és nehezen fért el a fejünk, de aztán elhelyezkedtünk.

— Mondd még egyszer! — biztattam az öcsémet; nem kellett kétszer! Jó hangosan elismételte a mondanivalóját.

— A Magdi lett az őrsvezetőnk. Be ne engedd hozzánk, ha csenget!

Magdi rögtön el akart rohanni, de én megfogtam a karját és tovább faggattam az öcsémet.

— És miért ne engedjem be?

— Nevelni akar...

— Rád fér!

— Nem engem akar nevelni, hanem téged.

— Már miért akarna? Nem az én őrsvezetőm.

— Csakhogy én azt mondtam az őrsi gyűlésen, hogy te vagy a példaképem, azért nem tisztítok cipőt, mert te se...

Lecsaptam a kagylót megint, és nyomban váripakodtam Magdira:

— Nincs más témád a kis őrsöddel, mint az én cipőm?

Magdi éppen olyan sértődött volt mint én; Öcsi igazán sikeresen dolgozott!

— Egyáltalán nem a te cipőd volt a téma! Arról beszélgettünk, ki mit dolgozik otthon. Ezt le is rajzoltattam velük. Amit az öcséd rajzolt az igazán szégyen!

— Miért? Mit rajzolt? Disznóságot? Felpofozom!

— Ez a disznóság, ami a rajzon látható.

— Meséld már el!

— Ez például itt a mamád. Főz.

— Anyu?! — nagyot nevettem, Magdi szerint rondán nevetek, nyerítek, mint egy ló. — Anyu egyáltalán nem is tud főzni. Még a húsféléket se ismeri fel a hentesnél. Csak a csirkét. De ha már kacsa is van, akkor zavarba jön.

— Akkor ki tud főzni nálatok? — kérdezte Magdi, szigorú maradt.

— Mindenki. Anyut kivéve.

— És ki főz legjobban?

— A nagyapám.

Magdi majdnem sírva fakadt, mert azt hitte ugratom.

Orosz István rajza

De csak nyelt egy nagyot, és a rajzot tanulmányozta tovább.

— Ez itt a nagymamád...

— Nem nagyon hasonlít, de az nem baj. És miért ül abban a csatahajóban?

— Az mosóteknő. És a nagyanyád mos. Az egész családra...

— Hát... hacsak nem a múzeumban... Máshol már nemigen látni ilyen régiség-teknőt. Nekünk Hajdú mosógépünk van. Programozható.

— Csak nem azt akarod mondani, hogy a nagyapád mos? — Magdi már villámlott, én meg olyan nyugodt voltam, mint egy bárányfelhő. Szép türelmesen magyaráztam a családomat; nem egyszerű megérteni, belátom.

— A nagyapám nem mos, mert nem érti a programozást. Apu mosott eleinte. Aztán cseréltünk, és most már én mosok, ő meg porszívózik helyettem. De valószínűleg cserélnek Öcsivel hamarosan. Akkor a papám hordja le az üres üvegeket. Öcsi már úgyis haragban van a közértessel, mert nem mindig akarják visszavenni az üvegeket.

— Térjünk vissza a képhez — mondta Magdi megtörten. — Erről akartam veled beszélni éppen. Hogy nem szép dolog az, amit az öcséd a rajzban bevallott. Hogy a négy férfi, a papád, a nagyapád, az öcséd meg te csak ültök és olvastok.

Dühös lettem. Mondtam, hogy elemezze csak a nagyszerű festményt egyedül, nekem az is elég, ami rajzórán kötelező.

— Még egy kérdést. Egy utolsót! — mondta Magdi gondterhelten, nem sértődött meg a fenti gorombaságomon. — Azt mondd meg nekem Csaba, hogy ezek szerint a nagymamád munkanélküli? Mert ti mindent megcsináltok, ugyebár?

— Dehogyis. Főz, mos, takarít, bevásárol a nagyikám...

— Hát nem ti...?

— Dehogynem. Mi csinálunk mindent. Csak titokban!

— Hazamegyek — mondta Magdi, és könnybelábadt. Nem tudom, hogy a bánattól-e vagy a hagymától. Mert jó erős hagymaillat jött be a szobába, a nagyapámmal együtt. Hunyorított a szemével, úgy mondta a nagyapám:

— Gyertek gyorsan! Ráütöttem egy-két tojást a hagymára. Kóstoljátok meg! Aztán kiszellőztetünk hamar, mielőtt nagyanyátok hazajön.

A hagymás rántotta kitűnő volt, vártam, hogy Magdi is dicsérje. De ő egyre csak nyomozott.

— Tessék mondani Kormos bácsi, miért nem szabad tudni ezt a dolgot a nagymamának?

— Pszt! Nem szereti, ha beleütjük az orrunkat az ő dolgába — magyarázta készségesen a nagyapám. — Azt mondja, asszony dolgához ne nyúljanak férfiak, se apraja, se nagyja!

— És akkor hogy van? — lehelte Magdi.

— Azért persze hogy besegítünk. Nem néznénk el, hogy ő csináljon mindent. Szétosztjuk a munkát szépen. Csak nem verjük nagydobra, hogy segítettünk. Így aztán minden rendben van.

— Érted most már Öcsi rajzát, te őrsvezető?! — kérdeztem Magditól diadalmasan. Nagyon büszke voltam a mi össze-vissza családunkra.

Akkor érkezett meg az öcsém. Már az előszobából kiabált, hogy hagyjunk neki rántottát. Berontott a konyhába, egyáltalán nem rendült meg, hogy Magdit ott találta. Sőt! Közölte, hogy Magdiéktól jön éppen, onnan telefonált az előbb.

— Hallottam — jegyezte meg Magdi sértődötten és félretolta a tányérját. Öcsi maga elé húzta, megette azt az adagot is, aztán mondta Magdinak:

— Most már nyugodtan hazamehetsz!

— Öcsi! Ne szemtelenkedj a vendéggel — szóltam rá nyomban.

— Sose hagyjátok végig mondani. Azért mehet most már haza nyugodtan, mert mind a négy pár cipőt kitisztítottam náluk.

Magdi nagyot nyelt, pedig nem is evett már régen.

— Nem értem... — hebegte.

— Mondta a mamád, hogy utálsz cipőt tisztítani. És nekem megengedte, hogy használjam az összes krémet, még a spriccelőst is. Itthon nem engedik. És a magnót is bekapcsolta, amíg dolgoztam.

Magdi nem szólt többet, csak gondosan összehajtogatta Öcsi rajzát. Biztosan elteszi emlékbe.

Folytatjuk

Fehér Tibor

Tyútyú Gyuri

„Tyútyú Gyuri okos papagáj! Gyémántos, gyönyörű kismadár Icipici aranyos!" Napjában többször elmondta ezeket a mondatokat. Mást is mondott. Rárepült a leányom vállára, és úgy kérdezte: „Hogy vagy? Jó reggelt!" Persze este is azt mondta, hogy jó reggelt. Összekeverte a szavakat, sőt a szótagokat is, új szavakat is alkotott. Gyakran kiáltozta ezt is: „Gyurikácska", vagy ezt: „Kácska kácska szépséges!"

Mindebből kitetszik, hogy a papagájomról beszélek, „akit" eleinte Tyútyú Gyurinak hívtunk, de ma már inkább Tyufika a neve. E névre azért vagyok büszke, mert Gyuri nevű papagáj sok van a mi országunkban, de Tyufika nincs több, csak ő, a mi Tyufikánk.

Tyútyú Gyuri, vagy ha jobban tetszik Gyurikácska, avagy Tyufika, bizony már öreg legény. Elmúlt tíz esztendős, és az ilyen kis papagájoknál ez már tekintélyes kornak számít, legalábbis így mondják azok az okos emberek, akik a hullámosnak nevezett törpepapagájok életkorát ismerik. Én csak azt tudom, hogy volt hajdan egy Fickó nevű zöldszínű papagájom, de szegény mindössze nyolc évig élt.

Erről jut eszembe, hogy Tyútyú Gyuri gyönyörű, kék ruhát visel, vagyis fényesen csillogó, kék tollakat, és a nyakán ultramarin-kék pöttyök díszlenek. Festőművész barátom, amikor Gyurikát meglátta, így nyilatkozott: „Ilyen szép színhatást, csak a természet tud létrehozni."

Nem lennék őszinte, ha be nem vallanám, hogy Tyútyú Gyuri mindenkivel másképpen viselkedik. A fiamnak tüstént a vállára repül, a leányomnak megengedi, hogy a nyakát megvakarja. Csak az én szavamra megy be a kalitkájába, viszont nem engedi, hogy megfogjam, de ráül az ujjamra, ha a nagytükör elé viszem játszani. Még a vendégek között is különbséget tesz. Az egyik barátomnak azonnal a fejére száll, ahogy belép a szobába, viszont, ha a másik barátomat meglátja, nyomban a kalitkába menekül. Sajnos, nem tudja közölni, miért szereti az egyiket, és miért fél a másiktól.

Mindez, amiket elmondtam, az egészséges Gyurikára illett. Másfél évvel ezelőtt azonban Tyútyúka megbetegedett. Napról-napra bágyadtabb lett, nem tudott beszélni, csak pihegett, és harmadik napon nagynehezen az íróasztalomra repült. Ott, a lámpa alatt belebújt a tenyerembe, szárnya szétterült, végül annyira elgyengült, hogy nem tudott visszarepülni a kalitkájába, hanem lezuhant a földre. Este volt, nem tudtunk semmit sem csinálni...

Kora reggel döntött a családi tanács:

— Apu, te ráérsz, vidd be Gyurikát az állatorvosi rendelőbe!

Szót kellett fogadnom. Vastag kendőbe takartam a kalitkát, taxit hívtam, és elvittem Tyútyút a doktor bácsihoz. A rendelő hosszú folyosóján már többen ültek öregek, fiatalok a beteg állatok gazdái. Madarat csak hármat hoztunk, rajtam kívül egy idős hölgy Pityuka nevű zöld papagáját, egy diáklány pedig kanáriját. A madarak csendben voltak, de nem így a többiek. Volt ott reszkető vizsla, sántító tacskó, gyomorrontásban szenvedő bulldog, köhögős foxi, nyávogó sziámi macska, egyszerű házimacska, aranyhörcsög, tengeri malac, sőt egy kisfiú fehér nyulacskát őrzött kosarában. Amikor a rendelő ajtaja kinyílt, a fehér köpönyeges doktor bácsi, persze nálam jóval fiatalabb bácsi volt, mindig újabb beteget hívott be, jobban mondva a beteg gazdáját. Végre sorra kerültünk mi is. Szegény Tyútyú Gyuri a kalitka sarkában nem is kuporgott, hanem feküdt. A doktor benyúlt érte, aztán megvizsgálta a szívverését és a lélegzését. Megcsóválta a fejét, úgy mondta:

— A kismadárnak tüdőgyulladása van, nem hiszem, hogy megéri a holnap reggelt...

— Mégis próbáljuk meg, doktor úr! — kértem.

— Jól van! Megpróbáljuk! Hátha! Talán önnek lesz igaza... Majd írok orvosságot, ebből a csőrébe kell csöpögtetni naponta háromszor, azután kámforos kamillateával inhaláljon a madár...!

Mire hazaértem, Tyútyú már alig élt. Pici üvegcsepegtetővel sikerült néhány cseppet a csőrébe csöpögtetni, majd együtt inhaláltunk. Amikor hazajöttek a gyerekek, hárman álltunk a kalitka körül. Aggódva lestük, megmarad-e, ugyanis egész napon át szétterpesztett szárnyával a kalitka sarkában pihegett.

Este benyúltam hozzá. Megmozdult. Kis fejét az ujjamra hajtotta. Kiemeltem a kalitkából, és az íróasztali lámpa alá tettem. Szinte belebújt a tenyerembe, pedig egészséges korában sohasem foghattam meg. Két és fél óráig ültem az íróasztalnál, tenyeremben a melegedő Tyútyúval. A kezem elzsibbadt, de kitartottam. Vártam, hittem, mert hinni akartam abban, hogy a beteg állatka meggyógyul. Végre megmozdult a tenyerемben. Széthullt szárnyát összébb húzta, majd váratlanul lábra állt. Nem repült el, nem tudott, de a tartása most már emlékeztetett az egészséges Gyurika tartására. Ettől kezdve napról-napra jobban lett. Kapta az orvosságot, inhalált és erősödött. Talán tíz nap múltán gyógyult meg egészen, beszélni azonban nem tudott többé.

Azóta másfél esztendő suhant tova, Tyútyú Gyurit most már inkább Tyufikának hívjuk. Szót is fogad, hozzánk jön, eszik almát, körtét, szőlőt (ezt szereti legjobban meg a banánt), de beszélni nem tud. Megfogni sem hagyja magát. Látszik rajta, hogy meg szeretne szólalni, miképpen hajdan, néha-néha ki is ejt egy-egy furcsa szót, de ezt már nem lehet megérteni. Az orvos akkor a rendelésen azt is mondta: „Valószínűleg asztmája is van." Mi azért talán még jobban szeretjük, n[illegible] régen. Tüdőgyulladása óta kigyógyult egy gyomorrontásból is. Több mint tíz éve él velünk. Ha asztalhoz ülünk, ő is ott terem, de nem kér semmit, csak odasomfordál a sótartóhoz, és a sóból csipeget néhány szemecskét. Sohasem hallottam, hogy a kispapagáj a sót szereti. Ő szereti. Ha régen valaki ezt mondja, nem hiszem el.

Most már csak az a kívánságunk, hogy Tyufika még sokáig csipegessen a sóból!

Csanádi János

A ködben nyuszi lapul...

A ködben nyuszi lapul,
szagos füvek között,
lucerna csiklandozza bajszát,
néha hammant egyet.

Arra járnak a vadászok,
agarak szimatolnak,
de hiába szagolnak be minden lukba,
csak a köd megy az orrukba.

A vadászok nem látják meg
a nyuszit, a nyuszit, a nyuszit,
két lábra nem áll most őkelme,
fül-antennáit hegyezi.

Hallja lépteiket, ahogy csörtetnek
árkon, bokron keresztül,
csupa csatak bakancsuk, pantallójuk
a ködtől, mely a füvekre ül.

Halkulnak a vadászok elmenőben,
s a nyuszi elégedetten
törli meg orrát
egy lapu-levélben.

Ötvenöt évvel ezelőtt — 1922. május 19-én — alakult meg a Szovjetunióban a Lenini Össz-szövetségi Úttörőszervezet. A szovjet úttörők és kisdobosok sok-sok dicső lapot írtak szervezetük történetébe: mindig készen álltak tenni a társaikért, a közösségért, hazájukért. A háború nehéz évei alatt is hősiesen helytálltak, segítettek amiben tudtak, s ők is hozzájárultak az ellenség felett aratott győzelemhez. Erről olvashattok Gajdár regényének itt közölt részletében. A „timuri tett" ma is legfőbb jellemzője a szovjet gyerekek úttörőéletének. Szervezetük 55-ik születésnapján mi is szeretettel köszöntjük a szovjet úttörők és kisdobosok 23 milliós hatalmas családját.

55

Arkagyij P. Gajdar

TIMUR ÉS CSAPATA (részlet)

Ezen a padláson valaki lakik! A falon spárgakötegek, kézilámpás, keresztbe tett két jelzőzászlócska meg a telep térképe, telerajzolva érthetetlen vonalakkal meg jelekkel. A sarokban zsákvászonnal letakart szalmaköteg, mellette felfordított láda. A lyukas, mohos tető alatt hatalmas, hajókormányra emlékeztető kereket pillantott meg Zsenya, mellette házilag készült telefonkészüléket.

Zsenya kikandikált a tető nyílásán. Szeme előtt úgy hullámzott a kertek sűrű lombja, mint a tenger. Az égen galambok kergetőztek. Hirtelen elképzelte, ezek a galambok — nem is galambok, hanem sirályok, és az öreg pajta kötélzetével, lámpásaival és zászlóival — nagy hajó. Ő maga pedig a hajó kapitánya. Jókedvre derült. Megforgatta a kormánykereket. A feszes spárgavezetékek megremegtek és megpendültek.

A tető hasadékain át vékony, egyenes napsugarak estek arcára, ruhájára. Teljes erővel forgatta a nyikorgó kereket, hol jobbra, hol balra kormányzott és erélyes vezényszavakat kiáltott.

Ekkor hirtelen megszólalt a telefon csengője. Zsenya erre nem számított; azt hitte, a telefon csupán játék. Meghökkent. Felvette a kagylót. Csengő, erélyes hang szólt bele:

— Halló, halló! Válaszoljon azonnal! Ki az a szamár, aki eltépi a vezetékeket, és ostoba, érthetetlen jeleket ad le?

— Nem szamár — mormolta Zsenya halálos zavarban. — Én vagyok ... Zsenya.

— Te őrült! — kiáltotta hangosan és szinte rémülten ugyanaz a hang. — Azonnal engedd el a kormánykereket, és iszkolj onnan, mert mindjárt odaérnek...

Zsenya lecsapta a hallgatót, de már késő volt. Az ablak fényes négyszögében megjelent egy fej, majd egyre több és több fiú.

— Kik vagytok? — kérdezte Zsenya rémülten hátrálva az ablaktól. — Menjetek innen!

A fiúk szorosan egymás mögött közeledtek Zsenyához. Ebben a pillanatban még egy árnyék jelent meg az ablaknyílásban. A fiúk hátrafordultak és utat engedtek. Zsenya előtt magas, barna hajú fiú állt kék trikóban, trikóján vörös csillag.

— Hallgass el, Zsenya! — szólt erélyesen — Ne kiabálj! Mi már ismerjük egymást, én vagyok Timur. Maradj velünk, ülj le és figyelj.

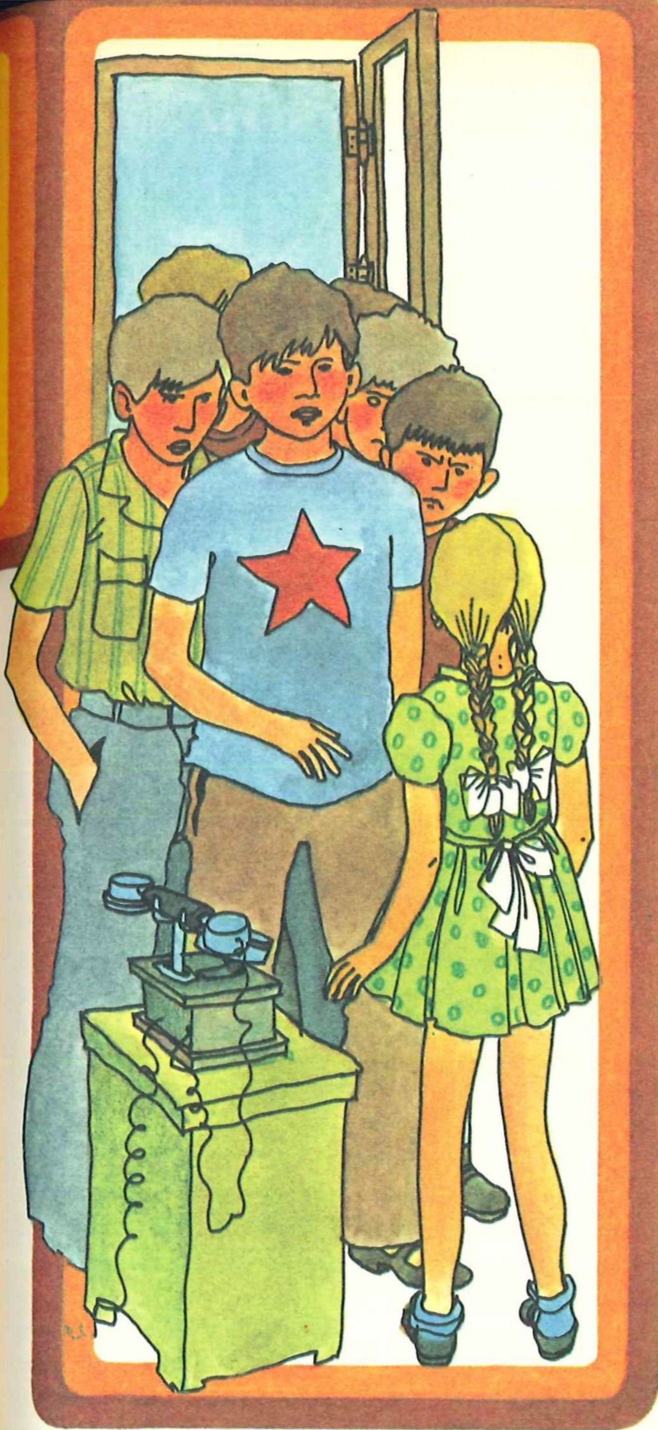
Timur kiterítette maga elé a telep térképét. Körülötte a zsákokkal letakart szalmán elhelyezkedtek a fiúk. Az ablaknyílás magasságában kötélből font hintán megfigyelő ült. Nyakában zsinóron ütött-kopott színházi látcső csüngött. Timurtól nem messze ült Zsenya, és feszült figyelemmel követte mindazt, ami ennek a különös és senki által sem ismert, titokzatos vezérkarnak az ülésén látható és hallható volt. Timur beszélt:

— Holnap hajnalban, amikor még mindenki alszik, Kolokolcsikov meg én kijavítjuk a vezetékeket, amelyeket ez a lány elszakított.

A kötélen hintázó megfigyelő füttyentett. A gyerekek felugráltak. Az úton, porlepetten lovas tüzéregység vonult. A hatalmas, felszerszámozott lovak gyorsan húzták maguk után a zöld lőszeres kocsikat és a szürke ponyvával letakart ágyúkat. A szélfújta, napbarnított lovasok meg sem moccantak a nyeregben, sebesen befordultak a sarkon, és egyik üteg a másik után tűnt el a berekben. A tüzérek elvonultak.

— A pályaudvarra mennek, vonatra szállnak — magyarázta fontoskodva Kolokolcsikov. — Az egyenruhájukról látom, mikor mennek gyakorlatra, mikor parádéra, mikor máshová.

— No, ha látod, hát hallgass! — ripakodott rá Gejka. — Nekünk is van szemünk. Tudjátok-e,

Görög Júlia rajza

fiúk, hogy ez a fecsegő meg akar szökni, hogy beálljon a Vörös Hadseregbe?

— Nem szabad! — elegyedett bele Timur a vitába. — Hiábavaló próbálkozás.

— Hogy-hogy nem szabad? — kérdezte Kolja elvörösödve. — Azelőtt a fiúk mind kiszöktek a frontra!

— Az régen volt! Most valamennyi parancsnok a legeslegszigorúbb parancsot kapta, hogy küldje haza a fiatal fiúkat. De most lássunk munkához, gyerekek!

Valamennyien ismét elfoglalták a helyüket.

— A Görbe utca 34. számú ház kertjében ismeretlen tettesek megdézsmáltak egy almafát. Letörtek két ágat és összetaposták a virágágyat.

— Kié a ház?

Timur a viaszosvászon födelű füzetbe pillantott.

— Krjukov vöröskatonáé.

— A 25. számú házból az öreg tejesasszony fiát behívták a lovassághoz — közölte valaki a sarokból.

— Na, csakhogy észrevetted! — Timur szemrehányóan csóválta fejét. — Hiszen a kapun már harmadik napja rajta van a jelünk. Ki pingálta föl? Kolokolcsikov, te voltál az?

— Én.

— Úgy. Hát akkor miért olyan görbe a csillag bal felső ága, mint a pióca? Ha valamit elvállalsz, csináld meg rendesen. Gyerünk tovább.

Szima Szimakov ugrott fel, s nyugodtan, folyékonyan mondta:

— A Puskatjova utca 54. számú házból elveszett egy kecske.

— Várj csak! Kinek a háza?

— Pável Gurjev vöröskatonáé. A kecske szürke, a hátán fekete és Manykának hívják.

— Meg kell keresni a kecskét! — adta ki Timur a parancsot. — Négy emberből álló különítmény indult. Nincs több jelenteni valótok?

— A 22-ben egy kislány sírt — közölte Gelja kelletlenül.

— Miért sírt?

— Kérdeztem, nem felelt.

— Kié az a ház?

— Pavlov hadnagyé. Azé, aki nemrégiben elesett a határon.

... Amikor lemásztak a padlásról, Timur félredobta a létrát. Már besötétedett, de Zsenya bizakodva lépkedett Timur mellett. A kis ház előtt álltak meg, melyben az öreg tejesasszony lakott. Timur körülnézett. A közelben nem látszott egy lélek sem. Kis olajfestékes tubust vett elő zsebéből, és a kapuhoz lépett. A kapun vörös csillag látszott, amelynek bal felső ága csakugyan olyan görbe volt, mint egy pióca. Timur biztos kézzel kiegyenesítette, szép hegyesre festette a csillag ágait.

— Mire való ez? — kérdezte Zsenya. — Magyarázd meg, mit jelent ez a jel, meg minden, amit csináltok.

Timur visszatette zsebébe a festékes tubust, letépett egy lapulevelet és megtörölgette vele festékes ujjait.

— Ez azt jelenti, hogy ebből a házból valaki a Vörös Hadseregben szolgál. És attól fogva az ilyen ház a mi védelmünk alatt áll. A te édesapád is a hadseregben van?

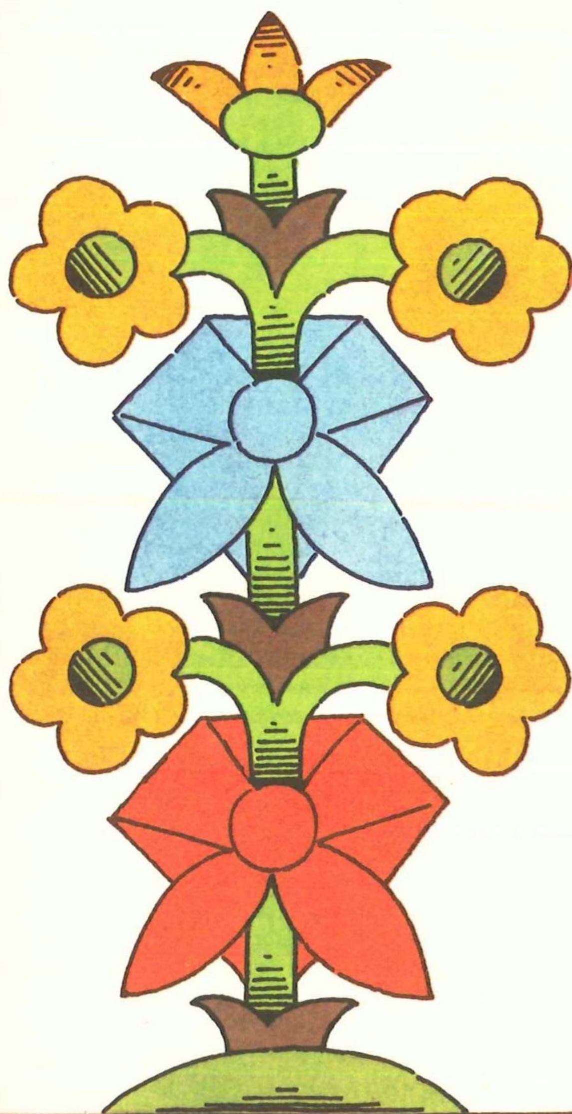
— Igen! — felelte Zsenya meghatott büszkeséggel. — Ezredes.

— Akkor hát te is a mi védelmünk alatt állsz.

Megálltak egy másik kapu előtt. A kerítésen itt is feltűnt a csillag, de egyenes, világosvörös ágait széles, fekete csík keretezte.

— Látod? — magyarázta Timur. — Ebből a házból is bevonult valaki a Vörös Hadseregbe. De már nem jön vissza. Ez Pavlov hadnagy nyaralója, aki nemrég esett el a határon. A házban a felesége lakik, meg az a kicsi lány, akitől a derék Gejkának sehogyan sem sikerült megtudnia, hogy miért sír olyan gyakran. Ha van rá alkalmad, Zsenya, kedveskedj neki valamivel!

A Kukkantó lesz még öregebb is

Fillérből lesz a forint! — olvastam, amint kinyílt a rajnapló. Tényleg nem én nyitottam ki. Nyilván a beragasztott fillérek voltak ludasak a dologban, amiket a Móra Ferenc raj krónikása illesztett a nagybetűs bölcsesség mellé. Ott fényeskedett egy tíz- és egy húszfilléres leszakíthatatlanul.

— És hol a forint? — kérdeztem —, ha már ilyen remekül elkezdték a takarékossági mozgalom szemléltetését?

— A forint az csak lesz. Fillérekből, ahogy írtuk.

A bácsalmási Vörösmarty Mihály iskola kisdobosrajának ez a naplórészlete és a gyerekek tréfás felelete valamiképpen jellemzi az egész úttörőcsapatot. Sok őrsi krónikát, raj- és csapatnaplót átnéztem, kisdobosokkal, úttörőkkel beszélgettem, és úgy találtam, hogy a gyerekek mindig komolyan vették a feladataikat, de megoldásukba folyton játékos ötleteket vittek, tréfás módszereket találtak ki, példázva, hogy a munka és a vidámság édestestvérek.

Az egyik negyedikes raj Apolló őrse például elvállalta, hogy ellenőrzi az osztályok tisztaságát. Rajzoltak egy malacot, majd kivágták. Amelyik osztályt a legkevésbé tisztának találták, annak ajtaja fölé erősítették a figyelmeztető, mégis mulatságos jelképet. A Párduc őrs meg — képzeljétek — az őrsi napló kellős közepére pingálta, hogy „vicc-lap". És két oldalt teleírtak viccekkel. A következő lapon ugyan arról kaptam hírt, hogy a gyerekek a helyi állami gazdaságban napraforgót szedtek, aztán meg arról, hogy az osztályukat csinosították, mert szeretik a szépet, de sem az oldalak nem vesztek össze a naplóban, sem az őrsi krónikák értékelői nem rótták fel a Párducoknak a két oldalnyi jókedvet.

De vissza a Móra Ferenc rajhoz! Az idei mozgalmi évben minden hónap eseményeit egy-egy jelmondattal indítják. Októberben kezdték ezt el, mert a szeptember a három M (Mazsola, Mókus és Margaréta őrs) megalakításával, a kisdobos név jelentésének ismételt megbeszélésével telt el. Az október jelmondata: A tettek beszélnek. Cikkeket gyűjtöttek a faliújságra és október 19-én együtt emlékeztek meg Bácsalmás felszabadulásáról. A nemzetközi békenapról sem feledkeztek meg. Novemberben: Összefogásban az erő! — mondták ki a pajtások. Elkészítették az ünnepi faliújságot november 7. tiszteletére, majd hozzáfogtak a próbázások ellenőrzéséhez. Decemberben a télapó- és fenyőünnep megrendezésén

EGYÜTT-

kívül üzemlátogatásra ment a raj, majd a szaktárgyi versenyekre készülődött, a többiekkel együtt, mert kisdobosoknak is meghirdették a versenyt számtanból, nyelvtanból és fogalmazásból.

Nem folytatom a tettek felsorolását. Aki akarja, évekre visszamenőleg is megtalálja a cselekedetek dokumentumait és az úttörőcsapat szerteágazó kapcsolatainak nyomait az Úttörőmúzeumban.

Ami nincs meg a II. Rákóczi Ferenc csapatról a múzeumban, benne van a fejekben, szívekben. Az a jelen.

A gyerekek remek kapcsolatba léptek a helyi könyvtárral. Minden kisdobos (és természetesen úttörő is) könyvtártag. Az ifjúsági részlegben listát találnak a kisdobosrajok a nekik ajánlott könyvekről — évfolyamonként változót —, de akár olvasásórát is tarthat itt bármelyik osztály. A könyvek birodalmának vezetője Szénási Lászlóné az úttörőcsapat vezetőségének is tagja. Az úttörőparlament határozott így.

Az úttörőparlament, egyébként, a nyári táborozásról is döntést hozott. Nagyon szívesen írom ide, hogy az idén nyáron már a táborozóknak majdnem a fele lesz kisdobos. Tavaly, nem kis meglepetésemre, a Balaton-környéki táborokban kevés kisdobost találtam. Nem engedik a kicsiket a szülők, nehéz velük boldogulni — hangzott a magyarázat. Bácsalmáson, úgy látszik mindez nem zavarta a csapatot, mert tavaly is elküldte kisdobosait káptalanfüredi táborába, az idén pedig határozatba is foglalta, hogy többen legyenek. Nem kellett hozzá más, csak vállalkozó rajvezetők és kisdobosok.

— Mi már tavaly is táboroztunk, és remekül éreztük magunkat. Ha otthon vagyunk, és a szüleink mennek el, hiányoznak. Ha mi megyünk táborba, akkor soha. Ott repülnek a napok.

— Igaz, még nincs itt egészen a nyár, de tudjátok-e, mit csinálnak majd azok a pajtásaitok, akik mégsem jutnak el a táborba?

— Majd strandolnak — világosítottak fel.

— Én nem megyek, én sem... szólaltak meg az otthon nyaralók. És elmesélték, hogy a község kisebbik strandjára fognak járni, mert ott ingyen fürödhetnek, sőt szakszerűen megtanulhatnak úszni is. A tanács adta a strandot a gyerekeknek. S ha már a községi tanácsot megemlítették, elmondták, hogy a kicsik (figyelem, a kicsik a másodikosok!) még a parlamenten javasolták, legyen KRESZ-park is a községben. Ígéretet kaptak, s mire itt a vakáció, a KRESZ-park el is készül.

Nyárig azonban még megizzad a munkában néhányszor a csapat. Kisdobos- és úttörőavatásra készül. Állandó, fárasztó, de kedvenc foglalatossága is hátra van még: össze kell állítani a Kukkantó júniusi számát. A Kukkantó tehát újság, mégpedig a csapaté.

— Még 1960-ban jelent meg az első számunk, az expedíciós időben — emlékezett Molnár József csapatvezető, a Kukkantó főszerkesztője. — Akkoriban több gyerek írt tudósítást a megyei lapunkba. Gondoltuk, miért ne lehetne nekünk, a csapatnak saját újságunk is. Az ötletet tett követte, vagyis előbb némi tárgyalás a község vezetőivel az anyagi, technikai feltételekről. Végül elvállaltuk, hogy nem csupán a csapat életéről adunk hírt, hanem a község jelenét is bemutatjuk. Azóta rendszeresen teszünk közzé helytörténeti érdekességeket, mai tudnivalókat, tanulmányi és mozgalmi híreket. Riportereink rendszeresen képzésre mennek a Csillebérci Úttörő Nagytáborba, tehát „kész" riporterek szervezik, írják, szerkesztik a Kukkantót. Egy-egy szám elkészüléséig legalább harminc gyerek ügyködik szorgalmasan. De amíg mind a 150 példány eljut az olvasókhoz, még sokkal többen dolgoznak vele.

A kisdobosrajok feladata nemcsak az, hogy a faliújságra friss anyagokat szerezzenek. A Kukkantó kisdobos-híreit is át kell adnunk a szerkesztőbizottságnak, hogy a Kisdobos-oldal a legaktuálisabb, legérdekesebb anyagokkal teljék meg hónapról hónapra.

A csapatvezető főszerkesztő és segítőtársainak fáradhatatlansága meglepő. A Kukkantó tizenhét éves, és megjósolhatom, lesz még öregebb is. A szerkesztők azonban mindig a gyerekszem frisseségével, éles kritikus pillantásával választják ki közlendőiket. S amikor egy-egy évfolyam elkészül és bekerül kincsként a múzeumba, önmagukat láthatják meg benne a böngészők. Akár a tükörben.

Józsa Teréz

EGYMÁSÉRT!

Ugrás a homokba

Tatatataa, tatatataa — szólt ünnepélyesen az úttörőcsapat egyetlen trombitája. S ez azt jelentette, hogy megkezdődött az olimpia. Harsány hurrá követte a kürtszót, máris indultak a futók, a pálya közepén pattogtak a labdák, emitt nagyhangon tanácskozott a versenybíróság, s a pálya sarkán frissen ásott homok-téglalap várakozott a dobbanó lábakra.

Vagy tízen vettük körül tisztelettel a homokágyat, pottyanásaink leendő színterét. Tizedmagammal fogunk hadakozni a centiméterekkel. Nemsokára majd puffan a homok alattunk, elkopik a frissen meszelt sáv, az elrugaszkodás vonala. S szigorú hangon kiáltja nevünket az a langaléta nyolcadikos. Három ugrás mára az élet. Ha jól felkapod a lábad, a karjaid lendületével, sőt visszafogott lélegzeteddel is segíted az ugrást, messze mögötted hagyhatod a meszes csíkot. S még akkor vigyázz nagyon, ha földetértél. Ha a kezed véletlenül magad mögé ejted, vagy fenékkel csücsülsz a puha homokba, bizony elveszíted a versenyt.

Egyszóval ott álldogáltunk a homok körül, toporogtunk s izgatottan oldoztuk, kötöztük tornacipőnket, vártuk, hogy a nevünket mondják. Tornacipő! Hát itt van a bonyodalom! Én feltettem magamban, hogy a hétmérföldes csizmákkal ugrok. Nézhetnek utánam még a hatodikosok is aztán! Álltam a sorba a csizmákban. Nem törődtem a csúfondáros szavakkal. Majd meglátjátok ti még!

— Balog, Blahó, Budai — hangzott máris. A nevezettek sorbaálltak, nekifutottak, lábuk nyomát mérte a csillogó fémszalag.

— Nagyobbat kisapáim — bíztatott a nyolcadikos Horváth Bandi — Fel a lábakat!

— Szilágyi, Vitéz, Zabai — No ezen meg jót nevettünk! Nyolcadikos és nem tudja a Zalai nevét jól kiolvasni.

Szilágyi Marci első ugrása 238 cm. Most jövök én. Futás, ugrás, huppanás.

— Beléptél, apikám, nem évrényes!

A második ugrásra készülődtünk. Blahó Karcsi már túl volt a 270 centin. Szilágyi Marci 250. Újra én futok, lábaim — nem értem miért — nehezek, nem is bírom a nekifutást, alig cammogok el a csíkhoz. Nem sikerült az ugrás: 220 cm. Ez bizony kevés.

— Hajrá második! — jöttek oda a lányok, bíztattak bennünket a harmadik ugrás előtt!

— Jancsika! Mindent bele! — Könnyű azt mondani! Az izgalomtól remeg a lábam, arcom hol felparázslik, mint a tűz, hol elfehéredik. S Blahó majdnem három métert gurott —, a könnyű tornacipőjével. Megint rajtam a sor, az első lépéseket alig tudom megtenni.

— A fenébe ezekkel a nehéz csizmákkal! — rúgok nagyot, repülnek a csizmák jobbra-balra, s utánuk repülök a salakon mezítláb, nagy lendülettel dobban lábam a mészcsík előtt. Becsukom a szemem. S már hemperedek a homokban. Jön a nyolcadikos a mércével:

— 3 méter! — kisdobosrekord!

Akkor már tudtam. Nyertem. Én lettem a kisborzasi úttörő olimpia távolugró bajnoka. Nyakamban az érem, állok mezítláb a dobogón, vakargatom lábujjammal a másik lábszáramat, a fűben magukrahagyottan szanaszét hevernek a hétmérföldes csizmák.

Vitéz Jancsi mesebeli kisdobos

Kedves Coffi! Új játékot talált ki az Oroszlán őrs: hobbi-délutánokat rendezünk. Minden héten más gyerek mutatja be legkedvesebb otthoni időtöltését. Íme hétféle hobbi: **1.** Gabi bélyeget gyűjt, de csak olyanokat, amelyeken

lovak vannak. **2.** Ági hobbija a kutyája, Pici. Sokat sétál vele. Minden kutyás könyvet elolvas.

3. Tibi hobbija a sport. Tud kézen állni, sőt, menni is. Úszik, fut, vív.

4. Ancsi szeret furulyázni. Olyan jól fújja, hogy táncra-perdülünk tőle.

5. Mari bábokat készít. Rengeteget nevettünk ezen a kék majmon.

6. Peti tulipánokat nevel. Tízféle tulipán virul a kertben.

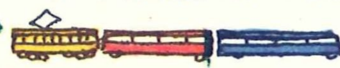
7. Pocak hobbijának is nagy sikere volt. Képzeld, tud sütni és főzni! Mindnyájunkat megvendégelt.

Csak az a baj, Coffi, hogy hétfőn rám kerül a sor – és nekem nincs semmiféle hobbim! Sok do-

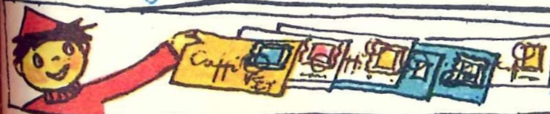

log érdekel, de miről meséljek nekik? Írj!

Kedves buta Paprika! Elfelejtettél valamit. Neked is van hobbid: a levelezés. Leveleket írsz és rajzolsz nekem. Hm?

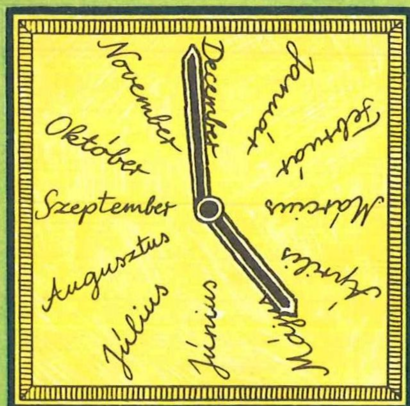

Coffi

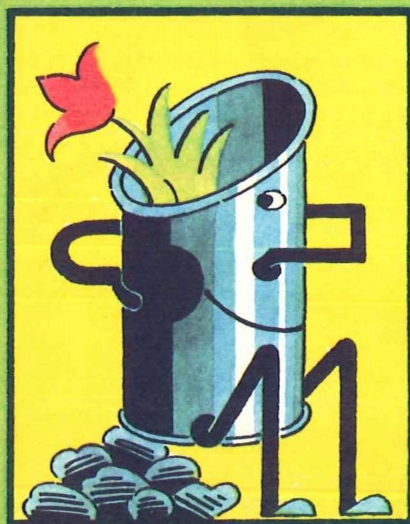

Köszönöm, **8.** Coffi-hobbi!

Marék Veronika munkája

Dobra verjük!

Gyermeknapra? Pettyes labda! Soponyán lassan hagyománnyá válik, hogy a kisdobosokat és úttörőket a nemzetközi gyermeknapon avatják. Az ünnepélyes esemény mellé másik hagyomány is alakult; a helyi szocialista brigádok pettyes labdával ajándékozzák meg a pajtásokat. Jó játékot, vidám nyarat!

Hányat a millióból? Emlékeztek még a Magyar Úttörők Szövetségének vállalására, amelyet a ti nevetekben tett: egymillió facsemete elültetését sorolta feladatai közé. A ti csapatotok hányat ültetett eddig? A régebben ültetett fácskát locsoljátok, gondozzátok, óvjátok!

Zenekuci a nomádoknak. A Zenekuci egy valódi kuckó az izbégi kisdobosok és úttörők — mindig nyitott! — táborában. Található itt fotófelszerelés, fénykép, festékes láda, csapatnapló, tabló tarka összevisszaságban. A nomádok pedig azok, akik az úttörőcsapat tagjai közül kitanulják a tábor élet fortélyait. Akik legjobban tudnak hátizsákba rakodni, csomót kötni, sátrat verni, és még a konyhai költségvetést is össze tudják állítani. A nomád életnek hagyománya van a csapatban. Az újonnan avatott kisdobosok várva-várt jutalma a tábor.

Pinceklub úttörőknek. A mátraderecskei iskola úttörői elhatározták, hogy az iskola egyik szenespincéjét klubbá alakítják. Előbb eltakarították a lomokat, aztán a derecskei téglagyár és a mátraballai termelőszövetkezet KISZ-eseinek segítségével a falburkolással is megbirkóztak. Következett a fűtés, világítás beszerelése, szintén segítséggel. A klub „együtt-egymásért" végzett munkával már kész. Magnó, lemezjátszó is került bele. Tévét, rádiót, bútort szeretne még a kisdobosok és úttörők csapata. Könyveik vannak, polcaik nincsenek. Kézimunka-díszítések készültek, a bútorra még várniuk kell. Szóval, gomb van, már csak a kabát hiányzik, tréfálkoznak a környékbeliek. Ha a tréfa mögött netán türelmetlenség rejtőznék, tanácsoljuk: próbáljanak csak fel egy gomb nélküli kabátot télen, ha fúj az északi szél. Bizony, megérzik majd, hogy gomb nélkül a kabát sem kabát igazán.

Ha nincs tornaterem. A neszmélyi kisdobosok szülei javasolták, hogy a helyi művelődési ház nagytermét kéthetenként, vasárnap délelőtt adja a ház a gyerekeknek. Rossz időben itt tartanának játékos sport délelőttöket, szülők vezetésével. Az elhatározást tett követte. A gyerekek február óta tornáznak, játszanak együtt — ha az időjárás ezt indokolja — a művelődési ház nagytermében. A pajtások úgy tervezik — és szüleik újra vállalták a részvételt —, hogy sportköri foglalkozásokat is tartanak ezután rendszeresen a nagyteremben. Komolyan vették az együtt egymás egészségéért gondolatot.

Tejverseny. Igen, jól olvastátok. Ilyen is van. A miskolci 6. sz. Általános Iskola Hámán Kató Úttörőcsapata hirdette meg kisdobosoknak és úttörőknek a tej-versenyt. Célja az volt, hogy minél több pajtás vegyen részt az iskolatej akcióban, de az sem árt, ha a csapat pénze gyarapodik. A verseny állása e pillanatban a VI. c osztály Fazola Henrik rajának kedvez, de az év végéig még változhat a végeredmény. Hajrá, kisdobosok!

Anyáknapi virágárus. Vágjátok ki a színes ábrákat pontosan a fekete vonalak mentén. A karokat a fehéren hagyott köröcskék kifúrása után iratkapoccsal illesszétek a helyükre. A néni kosarát a szaggatott vonalak mentén hajtogassátok hátrafelé. A pöttyös részeket kenjétek be ragasztóval és helyezzétek a szoknyán levő pettyes csíkra. Ha megszáradt, tegyétek a kosárkába a virágokat.

Anyáknapján valódi virágot vagy cukorkát is tehettek bele.

A mintarajzon jól látható, hogy a néni karján hátul a piros karikába fűzött fonállal a bábu húzogatható, mozgatható. A fején a fonalat ragasszátok be egy kis cellux- vagy papírcsíkkal.

Jurcsány Péter

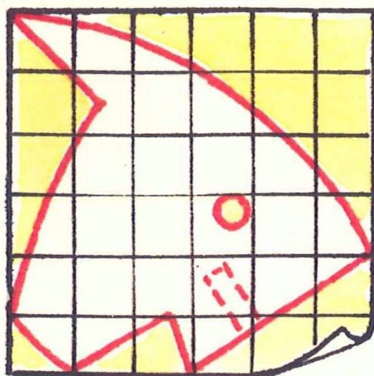
Csavarog az út

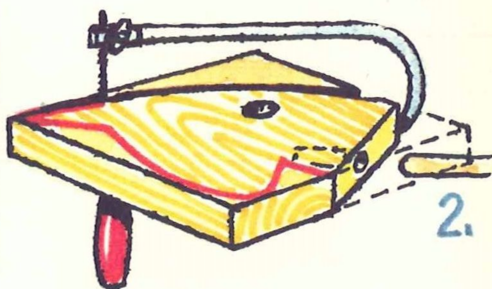
Cserreg a jegenyefa,
ciripel a fű,
csiripel a por,
tó halasodik nem messze.

Út sarasodik,
seb varasodik,
útjaiban él a vándor,
továbbsétál Inotáról.

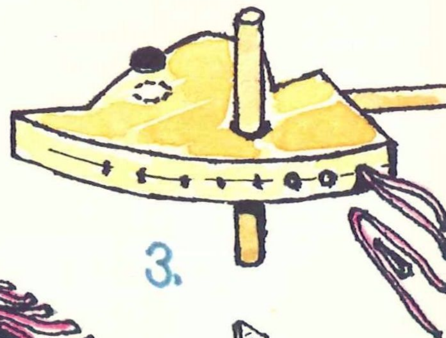
Ferkai Loránt: Nádparipa

Dédapáink feledésbe merült kedves játéka volt a nádparipa. A költő is írja: „Lovagolok fűzfasípot fújva...". Igaz, akkor még nem volt lábbal hajtható kisautó, amivel elnyargalászhattak a gyerekek. És aszfalt sem volt, ami szükséges hozzá. A nádparipával a kertben és a mezőn is el lehetett, és lehet ma is száguldozni. Ha kedved van, magad vagy kistestvéred részére készíts egyet, íme, három ötlet:

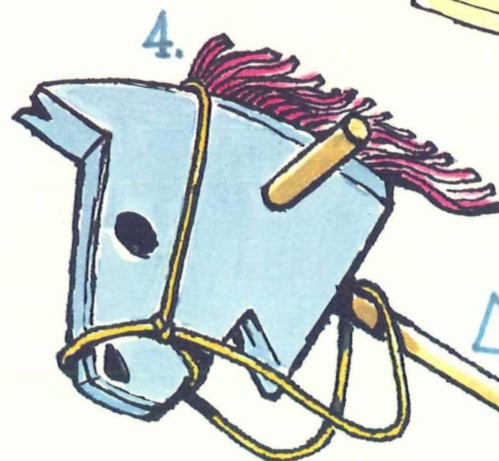

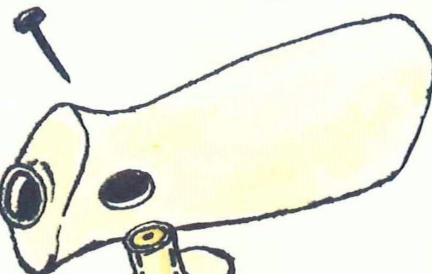

1. Vágj Hungarocell-ből (ez fehér, kemény műanyaghab-lemez, amit csomagoláshoz használnak) egy lófejet, tűzz bele egy nádszálat vagy vesszőt, kapd el a nyakát és máris galoppozhatsz körbe-körbe.

2. Tartósabb kivitel — felnőtt segítségével! Rajzolj 3, esetleg 4 cm-es négyzetrácsot (1. ábra) rajzlapra, s másold át rá a mintákat, a lófejet. Kopírozd át ezt egy vastag deszkára (2,5—3 cm), majd fűrészeld ki a formát (2.). Ebbe a deszkalófejbe fúrj keresztbe is egy lyukat a fogantyú részére, s alulról is egyet a seprűnyélrúd számára. Hogy sörénye is legyen a paripának, a tarkójától lefelé fúrj lyukakat a deszkába (3.) és abba faékecskékkel szoríts kedved szerint színes fonalakat. De ezeket egyszerűen rá is ragaszthatod. A paripa fejét fesd színesre; nem kell „lószínűre", lehet az piros, kék vagy akár zöld is (4.), zsinórral kantározd fel, és máris: gyípaci!!!

3. Paripafej korszerű anyagból! Két kiürült mosó- vagy tisztítószeres flakonból készül. Rajzunkon (5.) külföldről behozott csempe-tisztító doboza látható, de jó az Ultra-Luxé is. Keverheted is őket, vagy más, alkalmas formájút is választhatsz. Egyiknek a nyakát vágd le és dugóval (D) „hajat" szoríts belé, alul pedig akkora lyukat vágj rajta, hogy a másikat (6.) belé szoríthasd. Ebbe a másikba illeszted az alul vágott lyukon át a „nádat", vagy inkább seprűnyelet. Utóbbit az 5-ös flakonhoz szeggel erősítsd hozzá. Nádparipád akkor kész (7.), ha bőrből, műbőrből füleket, szemet, szájat ragasztasz neki; végül az orra mellett átfúrva kantárt is szerelsz reá.

Molnár Andrea festménye, Esztergom
Révész Béla Úttörőház

Postafiók 100

Legkedvesebb levelem májusban. „Kedves Űr Kata! Mi harmadikosok vagyunk. Év elején vállaltuk a bukásmentes párok megalakítását. Szépen működnek. Úgy gondoltuk, ez a legfontosabb, amit „együtt-egymásért" tehetünk. A csapatvezetőség minden ünnepélyen megajándékoz bennünket valamivel. Eddig csak örültünk nagyon. Most azt gondoltuk, ne csak folyton kapjunk, adjunk mi is ajándékot. Már meg is van az ötletünk. Úttörőjelvényt subázunk. Az úttörőszoba falát díszíti majd. Üdvözöl a **Hófehérke őrs,** 3176 Nagylóc, ált. iskola."

Bemutatom Heibl László őrsvezetőhelyettes (6239 Császártöltés, ált. isk.) levele nyomán a 2. osztályos kisdobosokat. Az a legfőbb ismertetőjelük, hogy mindig örömet akarnak szerezni másoknak. Legutóbb ez úgy sikerült, hogy kedves kis műsort állítottak össze, a gyerekek egy része még bábozni is megtanult. Kicsiknagyok körében sikert aratnak: egyformán tapsoltak nekik az óvodások, majd az öregek napközijének lakói. Én az örömszerzés szándékáért tapsolok!

Stéfely Éva (2457 Adony, Vörösmarty u. 3.) arról számol be, hogy Adonyban a falu közepén van egy szép park, abban meg egy kedves nádtetős ház: a faluház. Éva és társai — a Mese-raj — vállalták, hogy rendben tartják az értékes emléket. Fel is mossák, takarítják rendszeresen, a tanító néni csak arra vigyáz, nehogy a nagy munkában összetörjön valami.

A dévaványai kisdobosok megalakították a „Művészbejáró" szakkört. Mesékhez, versekhez készítenek vidám illusztrációkat. Az aszfalt-rajzversenyen ők voltak a versenyzők is, a zsüri is. Szívesen ismerkednének hasonló érdeklődésű kisdobosokkal, írják Papp Ibolya és Nagy Erzsébet negyedikesek. Címük: Művészbejáró szakkör, 5510 Dévaványa, I. sz. ált. isk.

Bertók Tünde (3063 Jobbágyi, Hunyadi út 57.) sokat töri a fejét, milyen pályát is válasszon, majd ha megnő. Most úgy gondolja, fodrász lesz. Mindenesetre gyakorolja mesterségét, rendszeresen fésüli a hajasbabáját.

Tóth Adélt (8790 Zalaszentgrót, Dózsa György út 12.) is azért mutatom be, mert babázni szeret, és nem talált még hasonló kisdobosra. Csak nem szégyellik a kisdobos lányok a babát? Nem hiszem! Sőt azt tapasztalom, hogy nemcsak a kész babákkal játszanak, hanem maguk is készítenek babát. Éppen most kaptam én is kétfélét: az egyik pingpong labdából, a másik mosószeres flakonból készült. Igazán kedvesek, játékra hívogatnak!

Levélvárta. Külföldi-belföldi levelezőpajtást keres, azonnali választ ígér: Ruzsinszky Attila negyedikes kisdobos 2721 Pilis, Temető u. 27; Gulyás Éva, aki már sokaknak írt, de nem kapott választ, címe: 6640 Csongrád, Dózsa György tér 5; Balogh Emese 6600 Szentes, Marx tér „F" épület A/12; Orbán Ibolya 8973 Kerkakutas, Kossuth Lajos út 33; Bleszák Ibolya 2360 Gyál, Csontos József u. 86; Gyomlai Éva 3900 Szerencs, Rákóczi út 98.

Sóvágó Andrea negyedikes kisdobos 4220 Hajdúböszörmény, 13 vértanú utca 52, magyarul tudó külföldi kisdobosokkal levelezne ő maga, és unokatestvére is, aki már gimnazista. Andrea meglepetést akar neki szerezni, azért közli a címét: Szabó Judit 4220 Hajdúböszörmény, Fazekas Gábor körút 2.

Csehszlovákiából is jelentkezett egy kislány: Keszegh Marianna negyedikes, Dunajská Streda, Zitnoostrovská ul. 19. Mindenkinek sok levelet, tartós barátságot kíván

Űr Kata

Rejtvényiskola

KERESZTREJTVÉNY

A keresztrejtvényfejtés kellemes és hasznos időtöltés, nemcsak szórakoztat, hanem tanít is. Fejleszti gondolkodókészségünket, fejlődik a szókincsünk, új fogalmakat ismerünk meg. Aki jó keresztrejtvényfejtő szeretne lenni, annak érdemes megpróbálni a keresztrejtvény készítését is.

A keresztrejtvényt azért nevezik így, mert egy négyzetrácsban egymást „keresztező" vízszintes és függőleges sorokba írt betűkből áll. Minden négyzetben csak egy betű van. A betűk vízszintesen és függőlegesen összeolvasva értelmes szavakat alkotnak. A szavak lehetnek főnevek, igék stb., ragozott szavak is. Az is előfordul, hogy a rövidebb sorokban nem szó, csak 2—3 betű áll. Példának nézzük meg ezt a kis keresztrejtvényt a beírt szavakkal együtt (1.). Látjuk, hogy a szavakat befeketített négyzetek választják el.

Mielőtt valódi keresztrejtvényt készítünk, próbáljuk meg, hogy pár négyzetből álló négyzetrácsot ki tudunk-e tölteni értelmes szavakkal. Vegyük ezt a rácsot (2.). Három vízszintes és három függőleges sorába összesen ha hárombetűs szót írhatunk. Írjuk az első sorba: adó. (3.) A függőleges sorok szavai most már csak a-val, d-vel, ó-val kezdődhetnek. Az első függőleges sorba ezt írjuk: akó, és ezzel már a vízszintes sorok szavainak kezdőbetűi is adottak. A többi szón egyre többet kell gondolkodni. (4.) Mi így töltöttük ki a négyzetet: (5.)

Feladat: Töltsétek ki ezt a rácsot más szavakkal.

Ha ez sikerült, próbáljátok meg ugyanezt olyan ráccsal, amelynek négy vízszintes és négy függőleges sora van. Ez már sokkal nehezebb!

Ilyen gyakorlás után hozzákezdhetünk keresztrejtvény készítéséhez. Először a négyzetrácsot készítjük el, kevesebb vagy több sorral. A fekete négyszögeket előre belerajzoljuk, lehetőleg szépen elrendezve. Mi is mutatunk egy egyszerű példát (6.). Ha kevés fekete négyszög van, hosszú sorok keletkeznek, ezekbe hosszabb szavakat írhatunk, de az ilyen rejtvény nehezebb lesz. Sok fekete négyzet esetén rövid szavak férnek csak el. Ilyen rejtvényt könnyebb készíteni, de megfejteni is. Először valamelyik hosszú szót érdemes beírni és annak betűihez igazítani újabb hosszú szavakat. Ha a hosszabb szavak a helyükön vannak, az üres négyzeteket rövidebb szavakkal könnyebben tudjuk kitölteni. Mi először az „állat" szót írtuk be (7.). Az első függőleges sorba először azt írtuk: ötlet. Ekkor azonban a negyedik sor hosszú szavának első betűje a, á, o volt, az utolsó pedig e. Így a negyedik sorba nem találtunk szót. Függőlegesen azt írtuk: átlók, így már odaillett az osonó, osztó szó. Az utóbbit választottuk és a minta szerint oldottuk meg a feladatot.

Feladat: Töltsétek ki ugyanezt a mezőt más szavakkal. Írjátok pl. a második sorba ezt a szót: meleg.

Következő számunkban folytatjuk.

1.

d	o	l	g	o	s
e	■	á	l	l	a
s	e	b	■	g	n
z	z	■	v	a	d
k	e	f	e	■	í
a	k	a	r	a	t

2.

3.

a	d	ó

4.

a	d	ó
k		
ó		

5.

a	d	ó
k	é	t
ó	r	a

6.

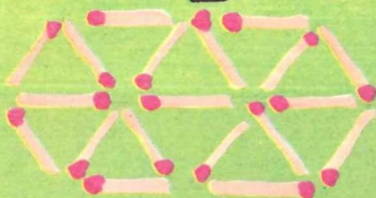
		■		
	■		■	
		■		

7.

l	ó	■	t	á
á	l	l	a	t
t	■	á	■	l
o	s	z	t	ó
k	i	■	i	k

9. Májusi fejtörő

Őrizzétek meg, és a megfejtéssel együtt küldjétek be júniusban.

Gyufarejtvény

Rakjátok ki gyufából ezt az ábrát.

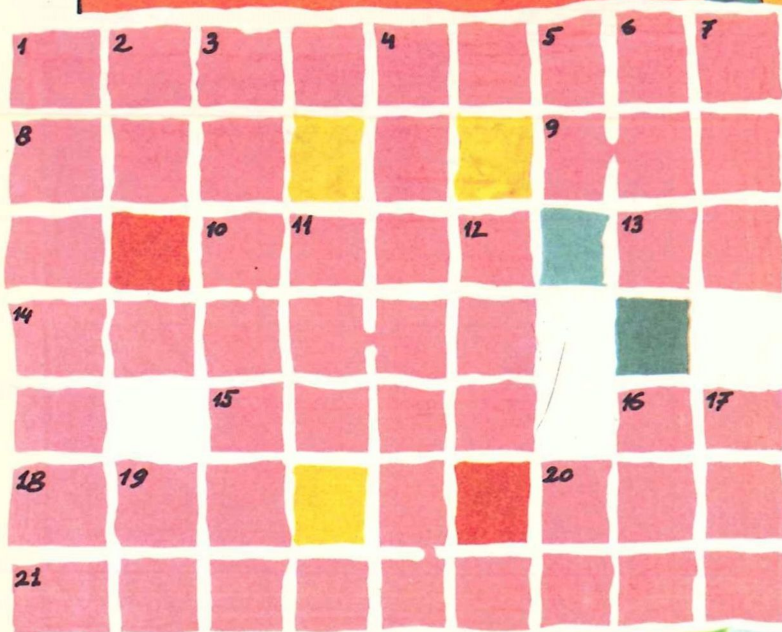
a) Vegyetek el 3 gyufát úgy, hogy 8 háromszög maradjon.

b) Vegyetek el 3 gyufát úgy, hogy 7 háromszög maradjon.

c) Vegyetek el 3 gyufát úgy, hogy 6 háromszög maradjon.

Kép- és betűrejtvény

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Májussal kapcsolatos közmondás első fele. 8. Állami bevétel (ék. hibával). 9. Szeszesital. 10. Olasz pénz. 13. Azonos betűk. 14. Becézett fiúnév. 15. Évszak. 16. Kötőszó. 18. Szín. 20. Őzike fele. 21. A vízszintes 1. folytatása.

Függőleges: 1. Lánykanév. 2. Nád vége. 3. Kislánynév. 4. Mesebeli szörny. 5. Kutya. 6. Segélykérő jel. 7. Úttörőcsapat része. 11. Fogak helye. 12. AAR. 16. Akkor mondjuk, ha nem jut eszünkbe valami. 17. Ri. 19. Kicsi patak. 20. Szám (ék. hibával).

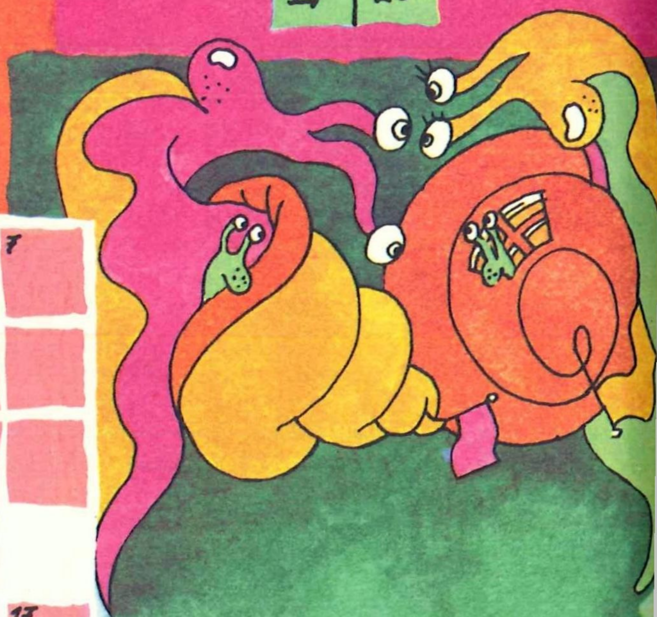
A keresztrejtvényből beküldendő a vízszintes és függőleges 1.

Lóugrás szerint

A vastag betűtől elindulva, lóugrás szerint haladva olvassátok el a szöveget.

		A	F		
J	A	Á	G	!	S
L	S		D	Á	O
N	N	D	T	Á	A
		E	R		

Csigák

Egy hat méter mély kútból két csiga mászik felfelé. Az első csiga 1 óra alatt 2 métert mászik felfelé, azután 1 óra hosszat pihen, de közben 1 métert visszacsúszik. A második csiga 1 óra alatt 3 métert mászik felfelé, azután 1 órát pihen, de közben 2 métert csúszik visszafelé.

Melyik csiga lesz magasabban a negyedik óra végén?

Melyik csiga ér fel hamarabb a kút peremére?

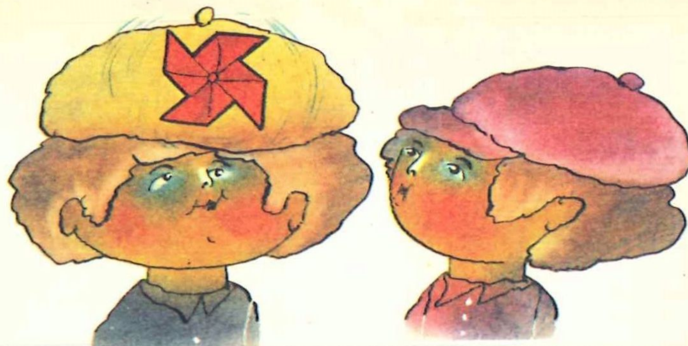
Hány óra alatt ér fel az egyik, illetve másik csiga?

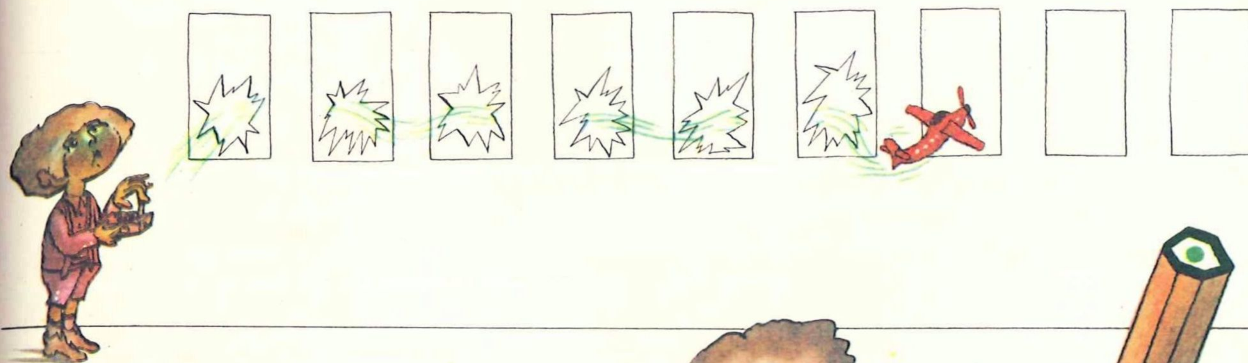

Dallos Jenő

Tréfás mértani formák

Szabálytalan sokszögek

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVI. évf. 5. sz.

Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 664-373

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Dr. Petrus György

Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodájánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. Közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámlára.

Megjelenik évenként tíz alkalommal.

Előfizetési díj 1 évre 40,— Ft, I. félévre 24,— Ft, II. félévre 16,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.

Készült a Kossuth Nyomdában, 77.0241 Felelős vezető: Monori István vezérigazgató.

INDEX: 25.442

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

A címlapot Horváth Mária készítette, a hátsó címlap Vida Győző munkája.

Ára: 4,–

NEMZETKÖZI GYERMEKNAP